

V I T O R U L

Apare o dată pe săptămână

... an. . . . . 10 lei

Redactor. C. Alexandrescu.

Pentru încredințarii și preții rurale 8 lei

se refuză scrisorile nefrancate.—Articolele nepublicate se ard.

Avocatul nostru public

Avocatul public este pentru județul nostru un fel de nimic. L' aici nu se vede de cât o dată mult de două ori pe lună. Ce fel de servicii face Statului, care are în Dâmbovița proprietăți de mai multe milioane?

A fi avocat public și a fi avea domiciliul în București, a nu sta la reședința județului de unde poți veghea mai bine averea Statului, este tot una cu a trăda interesele clientului teu și a primi un salariu de pomana.

Ne pare rău că tocmai un tiner ca d-nu Capitanovici caută să profite de loemale și să neglije în același timp afacerile Statului. Am avut reclamațiuni contra-i. Am tăcut, căci speram ca singur va căuta să se degajeze d'o sarcină la care nu putea corespunde din cauza altor ocupațiuni.

Judecătorul de pace e nevoit să l' citeze prin „Monitorul Oficial“, căci nu i cunoșce domiciliul. Cel care voiesce să reclame tace, căci n'are cui reclama.

A veni numai o dată sau de două ori pe lună în oraș și a susține bine sau rău procesele Statului și de multe ori (putem dice în majoritate) a le amâna, va să dice a trece și cu și și a se apropia priimirea salariului.

Avocatul public, credem noi, este dator să viziteze proprietățile Statului și să plece urechia la denunțările ce i s'ar face.

Ast-fel se îngrijesce de averea publică.

SIFILISUL ÎN JUDEȚUL NOSTRU

Cu privire la cele ce am scris asupra sifilisului, care prapădesc populația județului nostru, facem pe răspunderea noastră, și fără nici o rezerva, următoarea declarațiune:

În comunele Cazaci și Gemenea nu credem să se găsească astăzi 20 de bărbați și tot atâtea femei sănătoase. Imposibil să fi scăpat vr'un sătean ne altoit de acesta boală.

Datu-s'a acestor nenorociți ajutorul medical într'un mod serios? Cari sunt măsurile ce s'au luat de la 1877, de când sifilisul a prins rădăcini în Gemenea? Ce a făcut și cum a tolerat medicul primar al județului o asemenea nenorocire, de care l' facem răspunzător și înaintea omnilor și a lui D-zeu. Să cugete că o generație este cu desăvârșire prapădită.

Mergeți la școala din Gemenea și veți plânge de mila vădind chipurile ofilite ale copilașilor.

Gemeenă, comună așezată la pôlele Carpaților, lângă riul Dâmbovița, într-o localitate foarte sănătoasă, și unde ar trebui să veți sănătatea pe chipurile Dacice, nu observi de cât galbejala și indispoziția.

Acastă boală, rămasă moștenire de la companiile de geniu, cari au lucrat în 1877 podul peste

Dâmbovița, ne întărește și mai mult în credința că numai soldații liberați din armată aduc cauză, reintorcându-se la căminurile lor, bôlolo venerice.

La Cazaci sifilisul este și mai întins.

Cefacoconsiliul sanitar superior? Nu se pot găsi mijloace ca medicii de arondismente să se ocupe mai serios de starea sanitară a populației rurale?

Este destul numai ca medicii să se oprească la primărie și să lăcheie procese-verbale, constatându că au fost prin saute, și aci să se marginescă totul?

500 de lei pe lună și în coloaș nimic!

Cum se revoltă țeranii

Lupta, este diarul cel mai mult citit în județul nostru. Nu scim dacă se găsește vr'o comună unde *Lupta* să n'aibă cititori.

Y, și în majoritatea cazurilor acest y este notarul comunei, vițosec *Lupta*, cu principiile și modul de a vedea al d-lui Panu.

Căți-va țerani ascultă.

„suprimarea arendei pe dijma și înlocuirea ei pe bani;

„suprimarea tuturilor celor-l'alto angarale;

„obligația proprietarilor d'a da din pământul arabil tuturilor țeranilor cari n'au, etc.

Cum ast-fel de lucruri citesc notarii în *Lupta* și ascultătorii le transmit prin comună consătenilor lor, dând, neapărat, unor cuvinte și idei neanțelose de ei, o interpretare cu totul greșită.

Din determinarea maximului dijmei, din efectuarea dimuziei, din

fiarea prețului minimal, se face ordinul pentru islaz, din șee una, vitele în păduri, porâncă de la gubernu, etc.

În câte-va ore să și dă de veste c'a venit ordinul la primarie.

Cei lesne credători, luând minciuna drept adevăr și ideile d-lui Panu pe dos în chestiunea agrară, cred că un asemenea ordin u socot și că primarul mituit de proprietar sau arendaș nu voiesc să'l arate.

Cel mai șanșos, și mai ales rezervistii, strâng împrejurul lor pe cei săraci cu duhul, merg la primarie și acolo se vorbește cam ast-fel:

— Ia ascultă, mă, domnule primar, unde este ordinul cu pământul . . . Nu serie acolo din șee una? Ce s'a făcut cu banii care 'i a trimis Cuza? Nu e păcat să'i măncați numai voi? D'ăia te am ales primar să și cu ciocoiul mai mult de cât cu noi? Asta și-o cinstea? Ia ascultă, nu te face . . . c'apoi . . . și dă ne ordinul măcar să'l vedem. Ai dat cotele cu ciocoiu, haide la el.

— Atât trebuie celor cari bănuiesc buna credință a primarului și duși în mod inconștient se pomenesc în curtea proprietarului sau arendașului, unde nici ei nu știu ce caută și cerând din șee una, islaz, pământ.

Auși numai, căci toți vorbesc: Cuza . . . așa era înainte vreme . . . glôbă . . . dijnă, să pui plugul unde vreau . . . să dan din șee . . .

Ca martori oculari descriem lucrurile ast-fel cum ie-am vădut potredându-se.

Na vor să știe dacă le spui nici de autoritate, nici de armată, nici de pușcărie.

În ziua de 28 Aprilie, când cu revolta țeranilor din Dragomirești, mă aflam acolo. Sub-prefectul era dus la Vitorâta.

De o dată, ca prin minune, ne pomenim la fața primăriei și sub-prefecturii cu satul întreg.

— Ordin și ordin coreau toți. Ajutorul sub-prefecturii, comu-

nică prefectului, și, după câte-va ore, aușirăm un îngrozitor răpăit de cai. Venise escadronul de Roșiori garnisonat în Târgoviște.

D-nu Prefect, judecător de Instrucție, procuror, erau în urmă la câți-va pași. Când țeranii băgară de seamă că nu e de glumit e luară la fugă.—Trosniau gardurile cu ei.

Înainte instrucției revoluției singuri nu șiau ce să spună.—Capii au fost arestați și transportați la penitenciarul din Târgoviște.

În aici nu se mai poto dice c'a venit jugănari să dea bani și să îndemne pe locuitori la revoltă. Lupta ține locul presupușilor jugănari.

Vă întreb: nu se găsește măsuri de luat contra unor resvrătitori?

R.

CRONICA

Grânele în județ pînă așii sunt foarte frumose. Ele promit mult. Răpăta, cu totă răceala, n'a suferit nimic. Porumbul o mare. Viile, afară de cele floxerate și de cele unde bruma a căzut, merg bine. Prunelile au suferit din cauza răcelei. Restul pomelor promite multă îmbelșugare.

Omișii nu se ved de cât foarte rar, putem zice de loc.

Suntem informați că obstea ortigenilor care au locuințele în apropiere de fabrica de spirit a d-lui Sărbănuș Iosef, și care contra tuturilor regulilor se găsește construită în oraș, sub-seriu o petiție care s'o adreseze guvernului cu rugăciune de a'i acuti de infecția și pericolul la care sunt expuși mai cu seamă acum când căldura va forța esalarea materiilor cari au servit la fabricașunea spiritului.

Ne unim și noi cu această dreptă plângere, și ne mirăm cum s'a tolerat construcția fabricii în raionul orașului, contra tuturilor regulilor de igienă, când suntem conșinși că nici un oraș din țară n'are fabrici de asemenea natură de cât cel puțin la 2 chilometre de raionul său.

Bătrânul profesor I. D. Petrescu are sub presă o frumoasă și interesantă broșură „Istoria Târgoviștei” în care se oglindesc glorioul trecut al bătrânei noastre capitale.

Românii, în al căror piept încă mai arde sacral foc al naționalității lor, sunt rugați să se aboneze la menționata broșură, în care vor găsi tesaurile măritului nostru trecut.

Bugetul de venituri și cheltuieli votat de consiliul comunal pe exercițiul 1888—89, s'a aprobat de ministerul de Interne, însă s'a introdus în el mai multe modificări, între cari și reducerea salariilor tuturilor funcționarilor primăriei.

Posturile de avocat al comunei și de inspector al proprietăților comunale s'au suprimat.

Ceia ce observăm cu multă părere de rău este că s'a suprimat și cei 3400 lei dați de județ și comună, cu care urma să se înființeze un atelier de lucru în Târgoviște.

Bugetul ordinar având la venituri 172,675 lei și la cheltuieli 164,810, dă anul acesta o economie de 7,864 lei.

Bugetul drumurilor și al bisericii Curții Domnească s'a aprobat fără nici o modificare.

† Bătrânul și mult stimatul colțean G. Negoișcu, care în cursul vieții sale a servit județul cu multă cinste, a încotat din viață la 5 Maiu, în vârstă de 88 ani.

Transmitem condoleanțele noastre numeroșei sale familii.

D-nu B. Franchetti, profesor de musică la gimnaziul nostru, a fost transferat în București.

Școala de fete No. 2 s'a mutat în casele d-lui Șerbănescu. Localul este încăpător și în bune condițiuni igienice, dar nu atinge scopul creșterii acestei școli.

Căud s'a înființat s'a avut în vedere înlesnirea ce s'ar face copiilor din Sârbi, Tabaci și Strada mare, mai ales în timpul ornei, spre a nu parcurge pe vremea rolo, distanțe prea mari.

Astăzi, cu mutarea școlii, inconvenientul este mai acolaj ca și cum ambele școli ar fi într'un singur local.

Recunoscem că o bună parte din venitul comunei se cheltuiesc pentru instrucțiunea publică, dar mai recunoscem că clădirea unui local propriu de școală, pe locul ce are comuna în spatele școlii de băieți, este de neapărată trebuință. Ori-cari ar fi mădularii comunei nu ne îndoiim că vor cănta să aibă un local clădit anume pentru școala de fete No. 2, singurul care este închiriat, și să scape și comuna de plata unei chiri zădarnice.

Convârșirea încheiată între ministrul de război și concesionarii monopolului pulberii, prin care aceștia renunță la beneficiul termenului de 15 ani, s'a aprobat. Fabrica de la Lăculețe, cutoarele clădirilor, atelierelor și depozitele ce li aparțin, precum și materiile găsite în depozite și pe la debitanți, a trecut asupra statului.

Suma de 1,600,000, lei în aur convenită pentru cedare, s'a luat de Stat cu împrumut de la casa de depuneri și consemnațiuni, pe care ministrul de război o va rambursa prin anuități, a căror sumă se va încasa din vânzarea pulberilor de vânat, mină, dinamică, cât și din alocațiile bugetare pentru pulbere de război.

Concesionarii G. Dallemagne și H. Müller au renunțat la procesele pendente și la orice alte pretențiuni.

DIN ABUSURILE D-LUI STURDZA

Ni s'a trimis următoarele rânduri, cari denotă prea puțină scrupulozitate a d-lui Sturdza, pe când era ministru, în ceea ce privește drepturile funcționarilor cari voesc a rămâne independenți și a nu servi ca agenți electorali ai cutărei sau cutărei persoane politice, susținute și agreate de guvern.

D-nu Maioreșcu, ministru Cultelor și Instrucțiunii publice, a promis delegaților societății Corpului didactic că va repara orice neajunsuri cauzate profesorilor de predecesorul său. Invățătorii de toate gradele și presa independentă au rămas pe deplin mulțumiți de aceste promisiuni și au constatat încă o dată în demnul ministru al școlilor un bărbat al ordinii.

Aducem la cunoștința d-lui Maioreșcu un caz arbitrar al fostului ministru, d-nu Sturdza, în care se va vedea că numai bunul plac, care caracterizează pe colectivități, era cuvântul de ordine al acestui ministru.

Este vorba de înlocuirea fostului revisor-scolar al circumscripției Dâmbovița-Muscel, C. Alessandrescu.

Acest revisor, care și îndeplinea datoriile în modul cel mai conștiințos, care în cursul celor 14 ani cât a fost revisor și institutor n'a avut măcar o observațiune, a fost înlocuit, pentru că așa a voit fostul ministru al justiției, Eugeniu Statescu, prefectul de Muscel și deputații colectivități ai județelor Dâmbovița și Muscel.

Prefectul de Muscel, un om de paie, amic al d-lui Sturdza, vorbește astfel, 'i scria, 'i telegrafia: „daca nu veți înlocui pe revisor, perdem colegiul al III-lea. căci învățătorii s'în prea mult la el.”

Colectivistul Chiru et Compania arăta: „Nu suntem siguri de reușita dacă revizorul nu va fi înlocuit.”

D-nu Statescu reclamă contră-pontru că s'a opus să calce legea față cu o protejată a sa, învățătoare în comuna Bezdeadu. D-sa cerea revisorului să nu 'i rețină 30 la sută din salariu, când legea gradăției, dice: „învățătorilor suplimentari li se vor reține 30 la sută din salariul primitiv.”

Vom proba toate acestea.

D-nu Sturdza, fără a ține seama că revisorul nu este agent electoral, că statul 'l plătește să și îngrijească de datorii, a găsit de cuvânt să se adreseze cu un raport către Majestatea Sa și să 'l roge „cu profund respect să binevoiască a 'l înlocui.”

Datu-și-a seama d-nu Sturdza de ceea ce face și n'a crezut că opinia publică 'l va trage la răspundere? Nu credea d-sa că se vor găsi în urmă ministrii care să 'l întrebe pentru ce?., după cum credem că va face d-nu Maioreșcu?

Nici o reclamațiune n'a existat în contra d-lui Alessandrescu, în cursul celor patru ani din urmă cât a fost revisor-scolar, cu toate că a făcut o reformă radicală în învățământul rural al circumscripției. D-nu Sturdza în acest interval nu 'i-a respins nici un raport privitor fie la îmbunătățiri școlare, fie la transferări, fie la destituiri de învățători.

Cum se face că este înlocuit cu 10 zile înainte de alegeri? 'I era teamă că va combate pe protejatul său Năstăseanu, primarul din Rucăr?

Dar atunci pentru ce d-nu Harret nu 'i-a priimit demisiunea, când d-nu Alessandrescu 'i-a dat-o, și pentru ce a găsit de cuvânt să 'l înlocuiască fără nici un motiv?

Aflăm că îndată ce ministrul s'a schimbat, d-nu Alessandrescu, actual institutor în Târgoviște, a prezentat o cerere d-lui Maioreșcu, în care declară că: „Dacă și d-v. veți găsi de cuvânt să poartă drept am fost înlocuit în funcțiunea de revisor-scolar, vă rog să binevoiați-mi primiți demisiunea și din postul de institutor, ca ne domn de o apă frumoasă și nobilă chie-mare.”

Cerem de la d-nu Maioreșcu să satisfacă pe cei lăzuți arbitraricesc de un ministru în care colcoțea veninul pasiunilor și care voia să facă din membrii corpului didactic niște agenți electorali și să iarbescă pe acei cari nu voiau să se supună orbilor lui pasiuni.

„E. J. J. J.”

DIN ȚĒRA

D-nu Chr. Negoșcu, profesor al liceului din Ploesci, a fost numit șef al diviziei școlilor din Ministerul Instrucțiunii, în locul d-lui C. Stoicescu, profesor la gimnaziul Mihail Bravul, care trece ca revisor al școlilor din București.

—

Diua de 10 Maiu va fi sărbătorită la palat printr'un mare prânz dat de Rege tuturor persoanelor cari au fost Miniștrii ai M. S.

—

Directorul închisorii de la Mărgineni a fost înlocuit, în urma dezordinilor ce s'au produs zilele acestea între prizonieri.

D-nu Holtzman este îndestul de